

OCENA POTREB PO PALIATIVNI OSKRBI PRI ODRASLIH BOLNIKIHZ RAKOM

Teja Oblak¹, Ana Mihor¹, Sonja Tomšič¹, Vesna Zadnik¹

¹ Sektor onkološke epidemiologije in register raka, Onkološki inštitut Ljubljana

Korespondenca: teoblak@onko-i.si

Ključne besede: *sistematični pregled, kohorta, Delfska študija*

Uvod: Potreba po paliativni oskrbi (PO) je bolnikova zmožnost, da pridobi korist od oskrbe. Namen je izvesti sistematični pregled literature in predstaviti raziskavo, s katero bomo ocenili potrebo po osnovni in specializirani PO pri odraslih bolnikih z rakom v Sloveniji.

Metode: Iskalni izrazi so bili "palliative care", "cancer" in "needs assessment", vključitveni kriteriji pa primarne študije, bolniki z rakom, starost > 19 let, obdobje 2000-2021, analiza na rutinskih podatkih in angleščina. Iskanje smo izvedli v PubMed, Web-of-Science, Scopus in Google Scholar. Kakovost smo analizirali z NOS in podali rezultate po PRISMA 2020.

V letih 2022-2025 izvajamo kohortno študijo med odraslimi bolniki z rakom v 2017–2019 Sloveniji. Uporabili bomo uveljavljene ter razvili lastne metode za oceno potreb po PO; za določitev za naš prostor najbolj ustreznih metod in ocen bomo izvedli Delfsko študijo med strokovnjaki.

Rezultati: Od 1.155 člankov smo vključili 18 zmerno kakovostnih, večinoma (17) objavljenih v 2014–2021, večinoma s preučevanimi kohortami umrlih (5.441–56,8 mio) in znotraj Evrope (11). Metode največkrat vključujejo umrljivost, prevalenco bolezni in simptomov. Ocenjeno je, da bi od PO imelo korist 0,25-1,5 % populacije, 41-97 % bolnikov s kroničnimi boleznimi, med njimi 25-64 % bolnikov z rakom. V svoji raziskavi pričakujemo širši interval ocen in dosežen konsenz o najbolj veljavnih.

Diskusija: Ocene potreb po PO se razlikujejo znotraj držav in med državami glede na metodo, bolezen, podatke, raziskave in zdravstveni sistem. V raziskavi bomo razvili metodologijo in ocene potreb po PO za Slovenijo. Epidemiološka ocena potreb pomeni ključno izhodišče za določitev mreže.

Raziskava poteka v sklopu projekta "Ocena potreb, prepoznavna kriterijev in izdelava modela organizacije onkološke paliativne oskrbe na nacionalni ravni 2022–2025" (ARRS št. V3-2239).